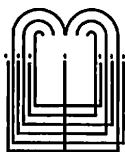

סדר
ליל ראש השנה

SEDER
LEL ROŠ AŠANA

ק"ק בילוגראדו יע"א
BEOGRAD

סדר
ליל ראש השנה
SEDER LEL ROŠ AŠANA

Preveo na srpski
Isak Asiel, rabin

Sadržaj

Simbolična hrana	2
Kiduš za veče Roš ašana	5
Seder za veče Roš ašana	8
Kiduš i Seder za veče Roš ašana - Ladino	13
Birkat amazon - Blagoslovi nakon jela	17
The Order of Rosh Hashanah Night - Kiddush	29
The Order of Blessings	32
Birkat Hammazon - After-blessing for Bread	39

סימנא מילתא

SIMBOLIČNA HRANA

Obe večeri Roš ašana jede se simbolična hrana. Pre jedenja kaže se kratka molitva koja sadrži aluziju na simboličnu hranu koja se jede. Običaj jedenja simbolične hrane zasniiva se na talmudskom učenju: "Simbolični čin ima značenje stoga treba steći naviku da se na početku godine jede tikva, praziluk, cvekla i urma" (*Horajot*, 12a; *Keritut*, 6a).

- Simbolika jedenja različite hrane deli se na:
  - slatku hranu, kako bi godina bila šlatka (*Raši*),
  - hranu koja simbolizuje obilje kako bi Jevreji umnožili svoje zasluge ispunjavajući Božje zapovesti,
  - hranu koja simbolizuje uništenje i nestanak što se odnosi na grehe i na neprijatelje Izraela (*Mordehaj*, *Or zarua*).

Aramejske reči za hranu koja se pominje u Talmudu su slične hebrejskim rečima koje ukazuju ili na naše želje za dobrom presudom na Roš ašana kako bismo bili upisani u Knjigu života, ili na našu nadu da oni koji nas mrze i koji su nam neprijatelji neće predstavljati pretnju našem opstanku u nastupajućoj godini.

Rabin Josef Karo (1488-1575) u svojoj kodifikaciji jevrejskih verskih propisa, delu pod nazivom *Šulhan Aruh* (*Orah Hajim*, 583:1), piše o običaju jedenja pomenute hrane koja se navodi u Vavilonskom Talmudu. On takođe navodi i kratke molitve koje se kazuju prilikom jedenja te hrane i dodaje običaj jedenja jagnjeće glave (*Orah Hajim*, 583:2). Rabin Moše Iserles (1520-1573) u svom komentaru na *Šulhan Aruh* (*Orah Hajim*, 583:1) piše o običaju jedenja nara

i jabuke koja se umače u med. Simbolika hrane koja se jede zasniva se na igri reči i njihovoj sličnosti.

Urma, na aramejskom *tamri* (תמרי), se jede zato što je *tamu* (תמו) koren reči *šejitamu* (שיתמו) – *nestati* sličan hebrejskoj reči za urmu, *tamar* (תמר). Značenje je da *nestanu* neprijatelji naši.

Bundeva, na aramejskom *kara* (קרא), se jede zato što je slična hebrejskoj reči *kara* (קרע), korenu reči *šetikra* (שתקרע) – *poništiti* i ista kao reč *kara* (קרא), korenu reči *vejikareu* (ויקרא) – *proglasiti*. Značenje je da Bog *poništi* strogu presudu koju nam je dosudio i da se pred Njim *proglase* naše zasluge.

Praziluk, na hebrejskom *karti* (כרתי), se jede zato što je reč *karat* (כרת), koren reči *šejikaretu* (שיכרתו) – *istrebiti*. Značenje je da se *istrebe* naši neprijatelji.

Cvekla, na aramejskom *silka* (סילקא), se jede zato što je *salak* (סלק), koren reči *šejistaleku* (שיסתלקו) – *odstraniti*, sličan reči *silka*. Značenje je da naši neprijatelji budu *odstranjeni*.

Nar, ili ríba, ili pasulj se jedu zato što predstavljaju mnoštvo, obilje. Pasulj, na aramejskom *ruveja* (רוביא), se jede zato što reč *rava* (רבה), koren reči *šejirbu* (שירבו) – *umnožiti* je sličan reči *ruveja*. Značenje je da se *umnože* naše zasluge.

Jabuka s medom se jede kako bi nam godina bila slatka. Simbolika jabuke se zasniva na stihu iz Tanaha (*Postanje*, 27:27) u kojem slepi praotac Isak pokušava da identifikuje svog sina: „Gle, miris sina mog je kao miris polja koje je blagoslovio Gospod“. Talmud (*Taanit*, 29b) tvrdi da je ovde reč o polju s jabukovim drvećem. Iz ovog stiha vidimo da se Izrael (drugo Jakovljevo ime) poredi sa jabukom. Slično poređenje nalazimo u *Pesmi nad psmama* kada Bog kaže Izraelu (7:9): „I miris daha tvog kao jabuke“.

Jagnjeća glava se jede kako bismo bili „glava“, a ne „rep“.

לוקח הכוס יין ומברך מעומד

כשבת מתחילים כאן.

יּוֹם הַשָּׁשׁוּי. וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־
צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
אֶת־יּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ. כִּי בּוֹ שָׁבַת
מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:
סְבִרֵי מְרִנָּה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־עַם.

וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל־לְשׁוֹן. וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו.

וּתְתַן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם

(הַשְּׁבִיט הַזֶּה. וְאֵת יוֹם) הַזְכָּרוֹן הַזֶּה אֶת יוֹם

טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. (בשבת זְכוֹרוֹן תְּרוּעָה) יוֹם

תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכוֹר לִיצִיאַת

מִצְרַיִם. וּדְבָרְךָ מְלַכְנוּ אִמָּת וְקָיָם לְעַד. בְּרוּךְ

אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ

KIDUŠ

Uzima pehar sa vinom i stojeći izgovara:

Ako je Šabat počinje odavde:

Dan šesti! I dovršena behu nebesa i zemlja i sve što je u njima. I dovrši Bog u sedmi dan delo Svoje koje učini, i mirova u sedmi dan od dela Svog koje učini. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan mirova od svega dela Svog koje stvaranjem Bog učini.

Običnim danom počinje odavde:

S vašim dopuštenjem, gospodo!

(Odgovaramo:) Lehajim!

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji stvara plod vinove loze.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji nas je izabrao između naroda i uzvisio nas nad svim jezicima i posvetio nas zapovestima Svojim. I dao si nam, Gospode Bože naš, u ljubavi Svojoj ovaj **(Subotom dodajemo: dan subotnji i ovaj) Dan sećanja; i ovaj praznik svetog sabora (Subotom: sećanja na zvuk ovnujskog roga); dan trubni (u ljubavi), sabor sveti, sećanje na izlazak iz Egipta. Jer Reč je Tvoja, Kralju naš, istinita i doveka. Blagosloven da si Ti, Gospode, Kralju nad svom zemljom, Koji posvećuje (Subotu i) narod Izraela i Dan sećanja.**

(השבת ו) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכָרוֹן :

כשחל יום טוב במוצאי שבת מוסיפים שתי ברכות אלו.
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
 מְאוּרֵי הָאֵשׁ :**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְבַדֵּיל
 בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל. וּבֵין אֹר לְחוֹשֶׁךְ.**

**וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׂבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי
 הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קֹדֶשֶׁת שַׁבָּת לְקֹדֶשֶׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלָּת.**

**וְאֵת יוֹם הַשְּׂבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַקֹּדֶשֶׁת.
 וְהַבְּדִלָּת וְהַקֹּדֶשֶׁת אֵת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשֶׁתךָ. בְּרוּךְ**

אַתָּה יְהוָה הַמְבַדֵּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ :
 גם בליל שני מברכים שהחינו (ונוהגים להביא לשלחן פרי
 חדש לכוון עליו ואם לא נתן פרי חדש, לא מעכב).

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שֶׁהַחֲיֵנוּ וְקִיְמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזְמַן הַזֶּה :**

ישתה מהכוס ויחן למסובים לטעום, ויטול ידיו ויברך.
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם :**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ :**

וברצע וטועם ומחלק למסובין.

O izlasku Šabata dodajemo:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji stvara svetlost vatre.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji razlučuje između svetog i svetovnog, između svetlosti i mraka, između Izraela i naroda, dan sedmi od šest radnih dana. Svetost Šabata od svetosti praznika razlučio si, i dan sedmi od šest radnih dana posvetio si i odvojio. A narod Svoj, Izrael, posvetio si svetošću Tvojom. Blagosloven da si Ti, Gospode Koji razlučuje između svetog i svetog.

Takođe druge večeri kažemo blagoslov "Šeehejanu".

Običaj je da se stavi na sto neki novi plod.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji nas je poživeo i održao i doveo do toga da doživimo ovaj trenutak.

NETILAT JADAJIM - OBREDNO PRANJE RUKU

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji nas je posvetio zapovestima Svojim i obavezao nas na pranje ruku.

BIRKAT AMOCI - BLAGOSLOV NAD HALOM

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji daje hleb iz zemlje.

SEDER LEL ROŠ AŠANA

Obe večeri Roš ašana treba postupiti
prema ovom sederu.

JEI RACON – יהי רצון –

1.) Urma (dates – תמרי)

Uzima se datula i izgovara sledeći blagoslov:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
פְּרֵי הָעֵץ:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju va-
seljene, Koji stvara plodove drvetu.

Zatim se jede datula i potom kaže:

יקח תמרי (דאטי"ליש בלעז), ויאמר
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֶי
אֲבוֹתֵינוּ. שִׁיתָמוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל-מְבַקְשֵׁי
רַעַתְנוּ: יתָמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד
אֵינָם. בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה: וּבְחַסְדְּךָ
תַצְמִית אוֹיְבֵי וְהֶאֱבֹדֶת כָּל-צוֹרְרֵי נַפְשֵׁי כִּי
אֲנִי עַבְדְּךָ:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože
otaca naših, da nestanu neprijatelji Tvoji i oni koji Te

mrze i svi koji nam žele zlo. Neka **nestane** grešnika sa zemlje i zlikovaca neka ne bude više. Blagoslovi dušu moju, Gospode. I po milosti Tvojoj istrebi neprijatelje moje i pogubi sve dušmane moje, jer sam sluga Tvoj.

2.) Jabuka (apple – תפוח)

Uzima se jabuka s medom i izgovara se:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ. שְׂתַחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה
מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית הַשָּׁנָה:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da nam ova godina bude dobra i slatka od početka do kraja.

3.) Tikva (gourd – קרא)

Uzima se tikva i kaže se sledeći blagoslov:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא
פְּרֵי הָאָדָמָה:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Koji stvara plodove zemlje.

Zatim se jede i potom kaže:

יקח קרא (קלאבאס"ה בלעז), ויאמר
 יְהוָה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁתְּקַרַע רוּעַ גִּזְרֵי דִינָנוּ. וְיִקְרָאוּ לְפָנֶיךָ
 זְכוֹתֵינוּ :

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da **poništiš** odluku kojom si nam presudio i neka se pred Tobom **proglase** zasluge naše.

4.) Praziluk (leek – כרתי)

Uzima se praziluk i kaže se:

יקח כרתי (פרא"שה בלעז), ויאמר
 יְהוָה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. שְׂיִפְרְתוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל-
 מִבְּקָשֵׁי רַעַתָּנוּ: תָּרוּם יָדְךָ עַל צָרֶיךָ וְכָל
 אוֹיְבֶיךָ יִפְרְתוּ :

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da budu **istrebjeni** neprijatelji Tvoji i oni koji Te mrze i svi koji nam žele zlo. Ruka će ti se uzvisiti nad protivnicima Tvojim i svi će se neprijatelji Tvoji **istrebiti**.

5.) Cvekla (beet – סילקא) ili spanać ili šargarepa (spinach or carrot)

Pre nego što se okusi šargarepa kaže se:

יקח סלקא (פא"וי בלעז), ויאמר
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
 אבותינו. שישתלקו אויביך ושונאיך וכל-
 מבקשי רעתנו: סורו ממני כל פעלי און.
 פי שמע יהוה קול בכיי: סורו סורו צאו
 משם טמא אל תגעו. צאו מתוכה הברו
 נשאי כלי יהוה:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da budu **odstranjeni** neprijatelji Tvoji i oni koji Te mrze i svi koji nam žele zlo. Idite od mene svi koji činite bezakonje, jer Gospod ču plač moj. Odstupite, odstupite, izađite odatle, ne dotičite se ničega nečistog, izađite iz te sredine, očistite se vi koji nosite sude Gospodnje.

6.) Riba (fish – דג) ili pasulj ili nar (beans or pomegranate)

Pre nego što se jede riba kaže se:

יקח דגים ויאמר
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו.
 שיִרבו זכיותינו:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da se umnože zasluge naše.

7.) Glava jagnjeta (head of sheep – ראש כבש)

Kaže se:

יקח ראש, ויאמר

יְהִי רִצּוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֶי אֲבוֹתֵינוּ
שְׁנֵהֶיָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב:

Neka bude Volja Tvoja, Gospode Bože naš i Bože otaca naših, da budemo glava, a ne rep.

Napomena: Ova molitva je zasnovana na stihu iz Tore (*Ponovljeni zakon*, 28:13): "I učiniće te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i bićeš samo gore, a nećeš biti dole, ako poslušаш zapovesti Gospoda Boga svog, koje ti danas Ja zapovedam da ih držiš i tvoriš." Ovo međutim ne znači da čovek uvek i svuda mora da bude "glava", tj. prvi. U svom komentaru na poglavlje Izreke Otaca iz Mišne, Majmonid kaže sledeće:

Mišna (Avot, 4:20): „Rabi Matja ben Haraš reče: 'Pozdravi svakoga prvi! Budi radije rep lava nego glava šakala.'"

Majmonid: „Bolje je čoveku da bude učenik nekoga ko je mudriji od njega, nego da bude gospodar nekome ko je gluplji od njega. Prvo ga vodi u poboljšanje, a drugo u pogoršanje.”

Slično piše i u Tanahu, (*Mišle – Izreke Solomonove*, 13:20): "Ko sa mudrima hodi postaje mudar, ko se drži sa bezumnicima postaje gori."

KIDUŠ – LADINO

(Si es Rošašana noče de Šabat dize i esto):

Jom Ašiši: El dia el seženo i fueron akavados lo sjelos i la tjera, i todo su fonsado. I akavo el Djo en el dia el seteno su ovra ke izo i olgo en el dia seteno, i lo santifiko, por ke en el olgo de toda su ovra ke krio el Djo por azer. (Si es Rošašana en simana enpesa de aki):

Savri Maranan: Bendičo Tu Adonaj nuestro Djo rej de el mundo ke krija fruto de la vid.

Baruh Ata: Bendičo Tu Adonaj nuestro Djo rej de el mundo, ke eskožo en nos mas ke todo puevlo, i nos enaltesjo mas ke toda lingua. I mos santifiko kon sus enkomendansas, i dastes a nos Adonaj nuestro Djo kon amor (si es Šabat dize: A dia de el Šabat, si no es Šabat dize solo esto: A dia de membrasjon el este a dia bueno jamadura de santidad. Si es Šabat dize: Dia de membrasjon de aulasjon. Si es en simana dize: Dia de aulasjon kon amor jamadura de santidad membrasjon a salidura de Ajifto). I tu palavra o nuetro rej es verdad i firme para sjempre, bendičo tu Adonaj rej sovre la tjera ke santifika a el Šabat, (si es Šabat) i a Jisrael i a dia de la membrasjon.

(*Šeehejanu* se dize todas dos nočes si mezmo no tjene fruto nuevo).

Baruh: Bendičo tu Adonaj, nuestro Djo rej de el mundo, ke mos abidiguo i mos sostuvo i mos ajego a el tjempo el este.

(La seremonia ke se uza azer en kaza dopo el Kiduš):

Si lavara las manos i dira beraha "*Al netilat jadajim*" i ara "*Amoci*."

I Datiles. I tomara los datiles (si no son guzaniados) i dira beraha "*Bore peri aec.*" Despues ke gusta el date] dize esto: Sea voluntad delante de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres ke se atemen tus enemigos i tus aborisjentes i todos los ke buškan nuestro mal, se atemen los pekados de los de la tjera i malos mas non ejos, bendize mi alma a Adonaj i kon tu mersed tažaras mis enemigos i aras perder todos los angustjadores de mi alma, ke jo so tu servo.

II. Mansana. (Antis de komer dize): Sea voluntad delante de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres ke arenoves sovre nos anjo bueno i dulce, de presipjo de el anjo i asta kavo de el anjo.

III. Kalavasa. (Enprimero dira la beraha de *Bore peri aadama* i koma un poko i luego diga esto): Sea voluntad delante de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke arazges malisja de setensja de nuestro đuzgo, i sejan meldados delante de ti nuestros Zahujot.

IV. Prasa (porus). No dize beraha, antes de komer diga: Sea voluntad delante de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke sejan tažados tus enemigos i tus aboresjentes i todos buškantes nuestro mal. Enaltese tu mano sovre los angustjadores i todos tus enemigos seran tažados.

V. Pazi (spinaka). Antes de komer diga: Sea voluntad delante de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke se tiren tus enemigos i tus aboresjentes i todos buškantes noestro mal, tiravos de mi todos ovrantes tortura, ke ojo Adonaj boz de mi joro. Tiradvos, tiradvos salid de aji, enkonado non tokeš, salid de entre eja, seed limpjos jevantes armas de Adonaj.

VI. Peškado, o fižones, o mangrana. Antes de komer diga: Sea voluntad delante de ti Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres ke se mučiguen nuestros Zahujot. (Komo los peškados.)

VII. Kavesa de karnero o de avi. Antes de komer diga: Sea voluntad delante de ti, Adonaj nuestro Djo i Djo de nuestros Padres, ke seamos por kavesera i no por kola.

Izvor: Mahazor de Roš-ašana, Menora, Sarajevo. Iz zbirke Jevrejskog istorijskog muzeja Beograd.

סדר ברכת המזון.

אברכה אתי בכל-ערת תמיד תהלתו בפי: סוף
 דבר הכל נשמע. את האלהים ירא ואת מצותיו שמור.
 כי זה כל-האדם: תהלת יי ידבר פי. ויברך כל-בשר שם
 קדשו לעולם ועד: ואנהנו גברך יה מעתה ועד עולם
 תללנה: וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי:

ברשות אפא מורי. ^{טו} מורי ורבותי. ^{טו} ברשות כהן:

גברך שאכלנו משלו:

והמסוכין עוין: גרוך שאכלנו משלו ובטובו (הגדול) חיינו:

ומזכר כענני: גרוך שאכלנו משלו ובטובו (הגדול) חיינו:

והם סס עשכנז אומר: גברך אלהינו שאכלנו משלו:

וכוין: גרוך אלהינו שאכלנו משלו ובטובו חיינו:

ומזכר המנחך ואומר ברוך אלהינו וכו'.

גרוך אתה יהנה אלהינו מלך העולם האל הזן אותנו

ואת העולם כלו בטובו כחן כחן פחסד גרינח

וברחמים רבים. נתן לחם לכל-בשר. פי לעולם חסדו:

ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון

תמיד לעולם ועד. פי הוא אל זן ומפרנס לכל. ושלחנו

ערוף לכל. והתקין מחיה ומזון לכל-בריותיו אשר ברא

ברחמי וברוב חסדיו באמור. פותח את-ידיך. ומשביע

לכל-חי רצון: גרוך אתה יהנה הזן את הכל:

BIRKAT AMAZON – BLAGOSLOV NAKON JELA

Pre nego što se izgovori *Birkat amazon*, blagoslov nakon jela, potrebno je oprati ruke. To se zove *majim aharonim* i ne treba reći blagoslov. Kaže se: *majim aharonim hova!*

Pre *Birkat amazon* kažemo:

"Blagosloviću Gospoda u svako doba, svagda je hvala Njegova u ustima mojim. Na kraju kazivanja suština svih stvari je u sledećem: Gospoda se boj i zapovedi Njegove drži, jer to je sav čovek. Hvalu Bogu govoriće usta moja, i svako telo blagosloviće Ime Njegovo doveka. A mi ćemo blagosloviti Gospoda od sada i doveka. *Aleluja!* I reče im: To je sto koji stoji pred Gospodom."

Seder zimun

Ako su trojica ljudi, ili više njih jeli zajedno, obavezni su da kažu *zimun* - *poziv* na zajedničko kazivanje *birkat amazon*. Jedan od njih predvođi u molitvi, a ostali odgovaraju. Ako se *birkat amazon* kazuje nad peharom vina, predvodnik drži pehar podignut u desnoj ruci: (Uzima pehar sa obe ruke kada počinje blagoslov.)

PREDVODNIK: S dopuštenjem mog oca i učitelja ili S dopuštenjem mojih učitelja i rabina ili S dopuštenjem Koena ili

AKO JE GOST: S dopuštenjem domaćina i s vašim dopuštenjem blagoslovimo (ako je prisutno 10 Jevreja dodajemo: Boga našeg) od Čije darežljivosti smo jeli.

PRISUTNI: Blagosloven da je (ako je prisutno 10 Jevreja: Bog naš) od Čije darežljivosti smo jeli i po Čijoj (neizmernoj) dobroti živimo.

PREDVODNIK: Blagosloven da je (ako je prisutno 10 Jevreja: Bog naš) od Čije darežljivosti smo jeli i po Čijoj (neizmernoj) dobroti živimo.

Pojedinac počinje odavde:

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, Koji hrani nas i čitav svet dobrotom Svojom, milošću, dobrotoljubljem, obiljem i ljubavlju samilosnom, Koji daje hleb svakom telu, jer je doveka milost Njegova. I u Njegovoj velikoj dobroti nije nam nikada ponestalo, niti će nam ikada ponestati hrane doveka, jer On je Bog Koji sve prehranjuje i uzdržava, i Njegov je sto pripravljen za svakoga, a On je obezbedio skrb i hranu za sva stvorenja Svoja koja je stvorio u Svojoj samilosnoj ljubavi i obilju milosti, kao što je rečeno: "Otvaraš ruku Svoju i sitiš sve što živi po želji njihovoj." Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji prehranjuje sve što živi.

נוֹדָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לָּאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ
 חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה בְּרִית וְתוֹרָה חַיִּים וּמְזוֹן. עַל
 שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים. וְעַל
 בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּכַשְׁרֵנוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ. וְעַל
 חֲקֵי רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים וּמְזוֹן שֶׁאַתָּה זֶן
 וּמְפָרְגֵם אוֹתָנוּ:

וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבַרְכִים אֶת
 שְׁמֶךָ פָּאֵמֹר וְאֶכְלֵת וְשִׁבְעֵת. וּבְרַכְתָּ אֶת יְהוָה
 אֱלֹהֵיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ: בְּרוּךְ
 אַתָּה יְהוָה עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמְּזוֹן:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְעַל־
 יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל
 הַיְכָלְךָ. וְעַל מְעוֹנְךָ. וְעַל דְּבִירְךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל
 וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו. אָבִינוּ רַעֲנוּ. זִוְגְנוּ. פְּרַנְסְנוּ.
 כְּלַפְלַנּוּ. הַרְנוּיַחְנוּ הַרְנוּחַ לָנוּ מִהַרְהָרָה מִכָּל־צְרוּחֵינוּ. וְנָא
 אֵל תִּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְיַדֵּי מַתְנוֹת בְּשׁוּר וָדָם. וְלֹא
 לְיַדֵּי הַלְוָאָתָם. אֶלֹא לְיַדְךָ הַמְּלֹאָה וְהַרְחֲבָה. הַעֲשִׂיָה
 וְהַפְתּוּחָה. יְהִי רְצוֹן שְׁלֹא נִבּוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְלֹא נִכְלָם
 לְעוֹלָם הַבָּא. וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ תַּחְזִירָנָה
 לְמִקּוּמָהּ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ:

Odajemo Ti hvalu, Gospode Bože naš, što si u baštinu dao očevima našim zemlju milu, dobru i prostranu, Savez i Toru, život i hranu, što si nas izveo iz zemlje egipatske i otkupio nas iz doma robova, i na Savezu Tvom koji si utisnuo u meso naše, i na Tori Tvojoj kojoj si nas podučio, i na zakonima Volje Tvoje koje si nam obznanio, i na životu i hrani kojom nas Ti hraniš i skrbiš.

I na svemu ovome, Gospode Bože naš, mi Ti odajemo hvalu i blagosiljamo Ime Tvoje kao što je rečeno: "I ješćeš i bićeš sit i blagoslovićeš Gospoda Boga svog za dobru zemlju koju ti je dao." Blagosloven da si Ti, Gospode, za zemlju i za hranu.

Smiluj se, Gospode Bože naš, nad nama i nad Izraelom, narodom Tvojim, i nad Jerusalimom, gradom Tvojim, i nad brdom Sion, staništem Veličanstva Tvoga, i nad Hramom Tvojim, i nad boravištem Tvojim, i nad Svetinjom Tvojom, i nad velikim i svetim Domom koji se naziva Imenom Tvojim. Oče naš, pazi nas, nahrani nas, podrži nas i održi, oslobodi nas brzo od svih nevolja naših. I ne dopusti da bismo ovisni, Gospode Bože naš, o milostinji ljudi, niti od njihovih pozajmica, već samo o Tvojim ruci, punoj i velikodušnoj, obilnoj i otvorenoj. Neka bude Volja Tvoja da se ne posramimo u ovome svetu i ne postidimo u Svetu koji dolazi. Kraljevstvo doma Davidovog, pomazanika Tvog, povrati ubrzo i u dane naše.

בשבת אומרים: רצה והחליצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצות
 יום השביעי. השבת הגדול והקדוש הזה. כי יום גדול וקדוש
 הוא מלפניך. נשבות בו וננוח בו ונתענג בו במצות חקי רצונך.
 ואל תהי צרה ויגון ביום מנוחתנו. והראנו בנחמת ציון במהרה
 בימנו. כי אתה הוא בעל הנחמות. והגם שאכלנו ושתינו חרבן
 ביתך הגדול והקדוש לא שכחנו. אל תשכחנו לנצח ואל תזנחנו
 לעד. כי אל מלך גדול וקדוש אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע
 ויפקד ויזכר וזכרוננו וזכרון אבותינו. וזרון ירושלים
 עירך. וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון פל-עמך בית ישראל
 לפניך לפליטה לטובה. לחן ולחסד ולרחמים. לחיים טובים
 ולשלום ביום הזכרון הזה. ביום טוב מקרא קדש הזה.
 לרחם בו עלינו ולהושיענו. וזכרנו יהוה אלהינו בו לטובה.
 ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה
 ורחמים. חוס ורחנו וחמול ורחם עלינו והושיענו כי אליך
 עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותבנה ירושלים עירך במהרה בימינו ברוך אתה יהוה
 בונה ירושלים. אמן:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם לעד האל אבינו
 מלכנו. אדירנו. פוראנו. גואלנו. קדושנו. קדוש
 יעקב. רוענו רועה ישראל. המלך הטוב והמטיב לכל.
 שפכל-יום ניום הוא הטיב לנו. הוא מטיב לנו. הוא
 ייטיב לנו. הוא גמלנו. הוא גמלנו. הוא יגמלנו. לעד

Subotom: Okrepi nas i osnaži, Gospode Bože naš, zapovestima Tvojim i zapovešću o sedmom danu, ovom velikom i svetom Subotom, jer to je dan velik i svet pred Tobom. Mirovaćemo u njoj (Suboti) od svakog rada, odmaraćemo se i uživati u njoj prema zapovestima i odredbama Volje Tvoje. I neka ne bude žalosti i jada u ovaj dan mirovanja našeg, i neka oči naše ugledaju utehu Siona, ubrzo i u dane naše, jer si Ti Bog Koji pruža utehu. Iako smo jeli i pili ruševine Tvoga velikog i svetog Doma (Hrama) nismo zaboravili, ne zaboravi nas zaveka i ne napusti nas doveka, jer si Ti Bog, Kralj, velik i svet.

Bože naš i Bože otaca naših, neka se pred Tobom uzdigne, dođe, dosegne, objavi i naklonost nade, čuje i bude uzvišeno i spomenuto bude sećanje na nas, i sećanje na očeve naše, i sećanje na Jerusalim, grad Tvoj, i sećanje na Mesiju, potomka Davidovog, slugu Tvog, i sećanje na sav narod Tvoj, dom Izraelov, i neka sećanje ovo bude na spasenje i na dobro, na milost, na dobrotoljublje i samilost, za život dobar i mir na ovaj Dan sećanja, dan praznika svetog sabora, kako bi nam se smilovao i izbavio nas. Spomeni nas se, Gospode Bože naš, na dobro i usliši nas blagoslovom i izbavi nas za život dobar. Spasenjem i samilošću smiluj nam se i umilostivi nas, milostiv i samilostan budi sa nama i izbavi nas, jer u Tebe su uprte oči naše, jer si Ti Bog, Kralj žalostiv i milostiv.

Iznova izgradi Jerusalim, grad Tvoj, ubrzo i u dane naše. Blagosloven da si Ti, Gospode, Koji gradi Jerusalim. **(Tiho:)** Amen.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vasseljene, Bože večni, Oče naš, Kralju naš, Vladaru naš, Stvoritelju naš, Izbavitelju naš, Sveti naš, Sveti Jakova, Pastiru naš, Pastiru Izraela, Kralju Koji je dobar i dobro čini svakome, jer On nas je svakoga dana darivao dobrotom, On nas dariva dobrotom, On će nas darivati dobrotom, On nas je nagrađivao, On nas nagrađuje, On će

חן וחסד ורחמים ורינת והצלה וכל-טוב: הרחמן הוא
 ישתבח על פסא כבודו: הרחמן הוא ישתבח בשמים
 ובארץ: הרחמן הוא ישתבח בנו לדור דורים: הרחמן
 הוא קרן לעמו ירים: הרחמן הוא יתפאר בנו לנצח
 נצחים: הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד ולא בבזוי, בהתר ולא
 באסור בנחת ולא בצער: הרחמן הוא ימן שלום בינינו:
 הרחמן הוא ישלח ברכה רוחה והצלחה בכל-מעשה ידינו:
 הרחמן הוא יצליח את דרכינו: הרחמן הוא ישבור עול
 גלות מהרה מעל צוארנו: הרחמן הוא יוליכנו מהרה
 קוממיות לארצנו: הרחמן הוא ירפאנו רפואה שלמה.
 רפואת הנפש ורפואת הגוף: הרחמן הוא יפתח לנו את ידו
 הרחבה: הרחמן הוא יברך פלא אחד ואחד ממנו בשמו
 הגדול כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל
 מפל כל. בן יברך אותנו יחד ברכה שלמה. וכן יהי רצון
 ונאמר אמן: הרחמן הוא יפרוש עלינו ספת שלומי:

כשכת הרחמן הוא ינחילנו עולם שכלו שבת ומנוחה לחיי
 העולמים:

הרחמן הוא יחדש עלינו את השנה הזאת לטובה ולברכה:
 הרחמן הוא יטע תורתו ואהבתו בלבנו ותהיה יראתו
 על פנינו לבלתי נחטא. ויהיו כל-מעשינו
 לשם שמים:

nas nagrađivati doveka milošću, dobrotoljubljem i samilošću, obiljem, spasenjem i svakim dobrom. (Prisutni:) *Amen*.

Premilostivi – neka je hvaljen na Svom uzvišenom prestolu.

Premilostivi – neka je hvaljen na nebesima i na zemlji.

Premilostivi – neka je hvaljen među nama s pokolenja na pokolenje.

Premilostivi – On će podići snagu narodu Svom.

Premilostivi – On će biti uzvišen među nama zanavek.

Premilostivi – On će se brinuti o nama s dostojanstvom, a ne s pogrdom, na način koji je dopušten, a ne s prestupom, s utehom, a ne sa tegobom, s obiljem, a ne sa oskudicom.

Premilostivi – On će dati da bude mir među nama.

Premilostivi – On će poslati blagoslov, napredak i uspeh za sva dela ruku naših.

Premilostivi – On će doneti blagostanje na svim putevima našim.

Premilostivi – On će uskoro skinuti jaram izgnanstva sa vratova naših.

Premilostivi – On će nas ubrzo dovesti upravne u zemlju našu.

Premilostivi – On će nas isceliti potpunim izlečenjem, izlečenjem duše i izlečenjem tela.

Premilostivi – On će nam pružiti Svoju darežljivu ruku.

Premilostivi – On će blagosloviti svakoga od nas Imenom Svojim velikim, kao što su bili blagosloveni praoci naši, Avraam, Isak i Jakov, u svemu i od svega sve. Tako će nas sve zajedno blagosloviti s blagoslovom potpunim. Neka bude Volja Njegova, i kažimo: *Amen*.

Premilostivi – On će rasprostrti nad nama zastor mira Svog.

Subotom: Premilostivi – On će nam dati u nasledstvo svet koji je sav Subota i odahnuće u večnom životu.

Premilostivi – On će obnoviti za nas ovu godinu na dobro i na blagoslov.

Premilostivi – On će usaditi u naša srca Toru Svoju i ljubav prema Njemu i strah Božiji biće pred nama kako ne bismo grešili.

ברכת האורח הרחמן הוא יברך את השלחן הזה שאכלנו עליו
 ויסדר בו כל מעדני עולם, ויהיה כשלחנו של אברהם אבינו כל
 רעב ממנו יאכל וכל צמא ממנו ישתה, ואל יחסר ממנו כל טוב
 לעד ולעולמי עולמים, אמן: הרחמן הוא יברך את בעל הבית
 הזה ובעל הסעודה הזאת, הוא ובניו ואשתו וכל אשר לו, בבנים
 שיחיו ובנכסים שירבו. ברוך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה, ויהיו
 נכסיו ונכסינו מצלחים וקרובים לעיר, ואל יזדקק לפניו ולא
 לפנינו שום דבר חטא והרהור עון, שש ושמח כל הימים, בעשר
 וכבוד, מעתה ועד עולם, לא יבוש בעולם הזה ולא יבלם לעולם
 הבא. אמן כן יהי רצון:

הרחמן הוא יחיינו ויזכנו ויקרבנו לימות המשיח
 ולבנין בית המקדש ולחיי העולם הבא.
 מגדול ישועות מלפניו, ועשה חסד למשיחו לדרך
 ולזרעו עד עולם: כפירים רשו ורעבו ודורשי יהוה לא
 יחסרו כל טוב: נצר הייתי גם זקנתי ולא דאיתי צדיק
 נעזב, וזרעו מבקש לחם: כל היום חונן ומלוה, וזרעו
 לברכה: מה שאכלנו יהיה לשבעה, ומה ששתינו
 יהיה לרפואה, ומה שהותרנו יהיה לברכה, כדכתיב
 ויתן לפניהם ויאכלו ויותרו כדבר יהוה: ברוכים אתם
 ליהוה, עושה שמים וארץ: ברוך הגבור אשר יבטח
 ביהוה, והיה יהוה מבטחו: יהוה עז לעמו יתן, יהוה
 יברך את עמו בשלום: עושה שלום במרומו הוא
 ברחמיו עשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ואמרו
 אמן:

Gost: Premilostivi – On će blagosloviti ovaj sto s kojega smo jeli i opremiće ga najukusnijim jelima na svetu, i neka bude poput stola praoca našega Avrama s kojega su svi gladni jeli i svi žedni pili. I neka ne ponestane s njega svakog dobra navek i doveka. *Amen.* Premilostivi – On će blagosloviti domaćina ovog doma i domaćina ovog obroka, njega, njegove sinove, njegovu ženu, i sve što je njegovo sa decom da poživi i sa imanjem da se umnoži. Blagoslovi, Gospode, imanje njegovo i neka Ti milo bude delo ruku njegovih. Neka dobra njegova i dobra naša budu uspešna i blizu grada. I neka ne snađe ni njega niti nas bilo kakav prestup ni grešna pomisao. Neka bude radostan i srećan svih dana, s bogatstvom i poštovanjem od sada pa doveka. Neka se ne posrami u ovom svetu, niti postidi u Svetu koji dolazi. *Amen*, neka bude Volja Njegova.

Premilostivi – On će nas poživeti, dati nam u zaslugu i približiti nas danima Mesije i obnavljanju Hrama i životu u Svetu koji dolazi. Koji je utvrda za izbavljenje cara svog i čini milost pomazaniku svom Davidu i semenu njegovom doveka. Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda ne ponestane im nijednoga dobra. Mlad bijah i ostarih i ne videh pravednika napuštena, niti potomstva njegova da prose hleba. Svakog dana je milostiv (poklanja) i daje u zajam i seme je njegovo blagoslov. Neka ovo što smo jeli bude na zadovoljstvo i neka ovo što smo pili bude na zdravlje, a neka ono što nam je preostalo bude na blagoslov, kao što je zapisano: "A on im postavi, te jedošē i preteče po reči Gospodnjoj." Blagosloveni da ste Gospodu, Sazdatelju nebesa i zemlje. Blago čoveku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdanica. Gospod će dati snagu narodu Svom, Gospod će blagosloviti narod Svoj mirom. Onaj Koji čini mir u visinama Svojim, neka On, u samilosti Svojoj, učini mir nad nama i nad vascelim narodom Svojim, Izraelom, i recite: *Amen.*

אם מכרכים על הכוס אומרים

כוס־ישועות אָשׂא. וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא :

סְבִירי מְרִנָּן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם כּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן וְעַל
תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה. וְעַל אֶרֶץ חֲמֵדָה טוֹבָה
וְרַחֲבָה שְׂרָצִית וְהִנְחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ. לְאֹכֹל
מִפְרֵיהָ וּלְשִׁבּוֹעַ מִטּוֹבָהּ. רַחֵם יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ. וְעַל
ירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.
וְעַל מִזְבְּחֶךָ. וְעַל הַיְכָלֶךָ. וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם
עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ
וְשִׂמְחָנוּ בְּבִנְיָנָהּ. וּנְבָרְכֶךָ עָלֶיךָ בְּקִדְשָׁהּ
וּבְטָהֳרָהּ. (בְּשֶׁבֶת: וּרְצֵה וְהִחְלִיצֵנוּ בְּיוֹם
הַשֶּׁבֶת הַזֶּה) וּזְכְּרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזְּכוּרֹן הַזֶּה.
כִּי אַתָּה טוֹב וּמְטִיב לְכָל וְנוֹדֵה לְךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עַל הָאֶרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה עַל הָאֶרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן :

Ako govorimo blagoslov nad vinom kažemo:

Podići ću pehar spasenja, i prizvaću Ime Gospodnje.

S vašim dopuštenjem, gospodo!

(Odgovaramo:) Lehajim!

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju
vaseljene, Koji stvara plod vinove loze.

Blagosloven da si Ti, Gospode Bože naš, Kralju vaseljene, za vino i za plod vinove loze i za rod njive, i za zemlju milu, dobru i prostranu koju si izabrao i dao u baštinu očevima našim da jedu od njenih plodova i da se nasite njenog dobra. Milostiv budi, Gospode Bože naš, prema nama i prema Izraelu, narodu Tvome, i prema Jerusalimu, gradu Tvome, i prema brdu Sion, staništu Veličanstva Tvoga, i prema žrtveniku Tvom, i prema Svetinji Tvojoj. I sazidaj iznova Jerusalim, grad Svetinje, ubrzo i u dane naše, i uzdigni nas u njegovo središte i obraduj nas njegovom izgradnjom, i blagoslovi ga svetošću i moralnom besprekornošću. **(Na Šabat se dodaje: Budi milostiv prema nama i osnaži nas u ovaj dan subotnji.)** I pomeni nas na dobro na ovaj Dan sećanja jer si Ti dobar i dobro činiš svakom i mi Ti odajemo hvalu za zemlju i za vino i za plod vinove loze. Blagosloven da si Ti, Gospode, za zemlju i za vino i za plod vinove loze.

לוקח הכוס יין ומברך מעומד

בשבת מתחילים כאן.

יּוֹם הַשָּׁשִׁי. וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-

צָבָאֵם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

מִכָּל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים

אֶת-יּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ. כִּי כֹּן שִׁבְתָּ

מִכָּל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

סְבִירי מְרֻנָּה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

בוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל-עַם.

וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל-לְשׁוֹן. וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו.

וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם

(הַשְּׁבִיט הַזֶּה. וְאֵת יוֹם) הַזְּכוּר הַזֶּה אֶת יוֹם

טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. (בשבת זְכוּרֹן תְּרוּעָה) יוֹם

תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכוֹר לִיצִיאַת

מִצְרַיִם. וְדַבְּרֵךְ מִלִּבְּנוֹ אֱמֶת וְקִיָּם לְעַד. בְּרוּךְ

אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל-הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ

Kiddush of Rosh Hashanah night

On Friday night, the following is recited:

The sixth day. And they were completed – the heavens and earth and all their hosts. And God completed on the Seventh Day His work that he had done, and He ceased working on the Seventh Day from all His work that He had done. And God blessed the Seventh Day, and He sanctified it, for on it He had ceased from all His work, which God created to make.

On all nights, continue here:

Hearken, our masters!

(Those present respond: To life!)

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who creates the fruit of the vine.

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who has chosen us from among all nations, and raised us above all peoples, and sanctified us with His commandments. And You gave to us, Adonai, our God, with love **(On Friday night, add: this day of Shabbat and)** this Day of Remembrance, this Festival day of holy convocation, **(On Friday night, say: a remembrance of the [shofar] blast)** **(On weekdays, say: a day of the [shofar] blast)** (with love) a holy convocation, a remembrance of the exodus from Egypt. And Your Word, our King, is true and everlasting. Blessed are You, Adonai, King over the entire world, Who sanctifies **(the Shabbat and)** Israel and the Day of Remembrance.

(השַׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזְּכָרוֹן:

כשחל יום טוב במוצאי שבת מוסיפים שתי ברכות אלו.
**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
 מְאוּרֵי הָאֵשׁ:**

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל
 בֵּין קָדֵשׁ לְחוֹל. וּבֵין אֹר לְחוֹשֶׁךְ.**

**וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׂבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַמַּעֲשֵׂה. בֵּין קִדְשֵׁי שַׁבָּת לְקִדְשֵׁי יוֹם טוֹב הַבְּבֻלָּה.**

**וְאֵת יוֹם הַשְּׂבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה הַקִּדְשֵׁי
 וְהַבְּבֻלָּה וְהַקִּדְשֵׁי אֶת עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשֵׁיךָ. בְּרוּךְ**

אַתָּה יְהוָה הַמְּבַדִּיל בֵּין קָדֵשׁ לְקָדֵשׁ:

גם בליל שני מכרכים שהחיינו (ונוהגים להביא לשלחן פרי
 חדש לכוון עליו ואם לא נתן פרי חדש, לא מעכב).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

שֶׁהַחַיִּנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעַנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

ישתה מהכוס ויחן למסובים לטעום, ויטול ידיו ויברך.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ

בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל גְּטִילַת יָדַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

הַמוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ:

וברצע וטועם ומחלק למסובין.

On Mosa'e Shabbat (Saturday night) continue here. On other nights, continue with the blessing of Shecheyanu.

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who creates the illuminations of the fire.

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who separates between the holy and the profane between light and darkness, between Israel and the nations, and between the Seventh day and the six workdays. Between the sanctity of the Shabbat and the sanctity of Yom Tov You did differentiate, and the Seventh Day from the six workdays You did sanctify. And You separated and sanctified Your people, Israel, with Your holiness. Blessed are You, Adonai, Who separates between holy and holy.

It is the custom of some on the second night of Rosh Hashanah to specifically set aside a new fruit.

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who has granted us life and sustained us and has brought us to this time.

Washing the hands for bread

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who has sanctified us with His commandments, and has commanded us regarding the washing of the hands.

The blessing over bread

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who brings forth bread from the earth.

The Order of Blessings

The following procedure should be followed at the nighttime meal on both nights of Rosh Hashanah.

1.) Date – תמרי

After eating the bread, one should take a date in his right-hand and say the following blessing and eat the date.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
פְּרֵי הָעֵץ:

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who creates the fruit of the tree.

He should then say the following and then eat another date.

יקח תמרי (ראטי"ליש בלעז), ויאמר
יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אֲבוֹתֵינוּ. שְׂתַמּוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל־מְבַקְשֵׁי
רַעְתָּנוּ: יִתְמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְרָשָׁעִים עוֹד
אֵינָם. בְּרַכֵּי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה: וּבְחַסְדְּךָ
תַצְמִית אוֹיְבֵי וְהֶאֱבֹדֶת כָּל־צוֹרְרֵי נַפְשֵׁי כִּי
אֲנִי עַבְדְּךָ:

May it be Your will, Adonai, our God, God of our forefathers, that **they cease to exist** – Your foes and Your enemies and all who see our harm. The sinners **will be consumed** out of the earth, and the wicked will be no more. Bless Adonai, my soul! And in Thy mercy cut off my enemies, and destroy all those who afflict my soul: for I am Thy servant.

2.) Apple – תפוח

One should then dip an apple in honey, say the following and then eat from the apple.

יקח תפוח בדבש ויאמר
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
 אבותינו. שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה
 מראשית השנה ועד אחרית השנה:

May it be Your will, Adonai, our God, God of our forefathers, that there be renewed for us a good and sweet year, from beginning of the year until the end of the year.

3.) Gourd – קרא

One should take some gourd, say the following blessing and eat from the gourd.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא
פְּרֵי הָאֲדָמָה:

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, Who creates the fruit of the ground.

One should say the following and then eat more gourd.

יִקַּח קרא (קלאבאס"ה בלעז), ויאמר
יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ. שְׂתַקְרַע רוּע גְזֵר דִּינְנוּ. וְיִקְרָאוּ לְפָנֶיךָ
זְכוֹתֵינוּ:

May it be Your will, Adonai, our God, God of our forefathers, that You **tear up** the evil edict of our judgment, and may our merits **be declared** before You.

4.) Leek – כרתי

One should say the following and then eat some leek.

יקח כרתי (פרא"שה בלעז), ויאמר
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. שְׂיַכְרְתוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל־
 מְבַקְשֵׁי רַעְתָּנוּ: תָּרוּם יָדְךָ עַל צָרֶיךָ וְכָל־
 אוֹיְבֶיךָ יִכְרְתוּ:

May it be Your will, Adonai, our God, God of our forefathers, that they be **decimated** – Your foes and Your enemies and all who seek our harm. Thy hand shall be lifted up upon thy adversaries, and all Thy enemies shall be **cut off**.

5.) Beet – סילקא (or spinach or carrot)

One should say the following and then eat some beet.

יקח סלקא (פא"זי בלעז), ויאמר
 יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ. שְׂיִסְתַּלְקוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל־
 מְבַקְשֵׁי רַעְתָּנוּ: סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פְּעֻלֵי אָוֶן.
 כִּי שָׁמַע יְהוָה קוֹל בְּכִי: סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ
 מִשָּׁם טָמֵא אֶל תִּגְעוּ. צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבְרוּ
 נִשְׂאֵי כָּלֵי יְהוָה:

May it be Your will, Adonai, our God, God of our forefathers, that **they be removed** – Your foes and Your enemies and all who seek our harm. Depart from me, all you workers of iniquity; for Adonai has heard the voice of my weeping. Depart, depart, go out from there, touch no unclean thing: go out of the midst of her; be clean, you that bear the vessels of Adonai.

6.) Fish – דג (or beans or pomegranate)

One should say the following and then eat fish.

יקח דגים ויאמר
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו.
 שירבו זכויותינו:

May it be Your will, Adonai, our God, God of our forefathers, that our merits be plentiful.

7.) Head of sheep – ראש כבש

One should say the following and then eat from the head of a ram (or the head of a male lamb).

יקח ראש, ויאמר
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
 שנהיה לראש ולא לזנב:

May it be Your will, Adonai, our God, God of our forefathers, that we be [like] a head and not [like] a tail.

Note: This prayer is based on the verse from the Torah: "And Adonai shall make thee the head, and not the tail; and thou shalt be above only, and thou shalt not be beneath; if thou hearken to the commandments of Adonai, thy God, which I command thee this day, to observe and to do them," (*Devarim, Deuteronomy, 28:13*). However, this does not mean that a person needs to always and in every situation be the "head" i.e. first. In his commentary on *Pirkei Avot* Maimonides says the following:

Mishna (*Avoth, 4:20*): "Rabbi Matya, son of Kharash, stressed: Greet everybody first. Be the tail of lions, but be not the head of foxes."

Maimonides: "It is better and more fit for a person to be a student of a greater scholar than to be a teacher to the lesser ones. In the first case he advances, in the second he stands to lose."

Similarly it says in the Tanach, (*Mishle - Proverbs, 13:20*): "He that walks with wise men shall be wise: but a companion of fools shall suffer harm."

סדר ברכת המזון.

אברכה את־יְיָ בקל־עַרְתִּי תמיד תהלתוֹ בְּפִי: סוף
 דְּבַר הַבַּל נִשְׁמַע. אֵת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֵת מַצּוֹתָיו שָׁמֹר.
 כִּי זֶה קַל־הָאָדָם: תְּהַלֵּל יְיָ וַיְדַבֵּר בְּפִי. וַיְבָרֶךְ קַל־בֶּשֶׁר שֵׁם
 קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנִינִי וַיְבָרֶךְ יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם
 תְּהַלְלֶנּוּ: וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ:

בְּרִשׁוֹת אֲבָא מוֹרִי. יו מוֹרִי וְרַבּוֹתֵי. יו בְּרִשׁוֹת בְּהֵן:

וַיְבָרֶךְ שְׂאֵבְלֵנוּ מִשְׁלוֹ:

והנסכין עדין: בְּרוּךְ שְׂאֵבְלֵנוּ מִשְׁלוֹ וּבָטוּבוֹ (הַגְּדוֹל) חַיֵּינוּ:

ומזכר סעננד: בְּרוּךְ שְׂאֵבְלֵנוּ מִשְׁלוֹ וּבָטוּבוֹ (הַגְּדוֹל) חַיֵּינוּ:

והס עס עשכה סומכ: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵבְלֵנוּ מִשְׁלוֹ:

ועדין: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵבְלֵנוּ מִשְׁלוֹ וּבָטוּבוֹ חַיֵּינוּ:

וסחכ המנכ וסופכ ברכ אלהיט וכח.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל הַזֶּן אוֹתָנוּ

וְאֵת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בָּטוּבוֹ בְּחַן בְּחֶסֶד בְּרִינַח

וּבְרַחֲמִים רַבִּים. נָתַן לָחֶם לְכָל־בֶּשֶׁר. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:

וּבָטוּבוֹ הַגְּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ וְאֵל יַחֲסֹר לָנוּ מִזֶּן

תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הוּא אֵל זֶן וּמְפָרֵס לְכָל. וְשִׁלְחָנוּ

עֲרוּךְ לְכָל. וְהִתְקִין מַחֲיָה וּמִזֶּן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא

בְּרַחֲמָיו וּבְרוּכַת חֶסְדָּיו בְּאִמּוֹר. פּוֹתַח אֶת־יַדָּיךָ. וּמִשְׁבִּיעַ

לְכָל־חַי רְצוֹן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַזֶּן אֵת הַכֹּל:

BIRKAT HAMMAZON – AFTER-BLESSING FOR BREAD

Before reciting *Birkat Hammazon*, one is required to wash *Mayim Aharonim* (final waters). Prior to washing, one should recite the law: *mayim aharonim hova – [washing with] final waters is mandatory.*

Then recite the following verses:

I shall bless Adonai at all times; His praise shall always be in my mouth. The final word is that all is heard, [therefore] fear God and keep His commandments, for this is the whole person. My mouth shall speak the praise of Adonai, and all flesh shall bless His holy Name forever and ever. And we will bless God from now and until eternity; *Haleluyah! (Praise God!)* And He said to me: "This is the table that is before Adonai."

If three or more males eat together, they are obligated in *Zim-mun*, i.e., they are required to recite *Birkat Hammazon* together, as a group, with one acting as a leader and the others responding. If *Birkat Hammazon* is to be recited over a cup of wine, the leader holds the cup in his right hand and lifts it above the table.

Leader: With the permission of my father and teacher or With the permission of my teachers and rabbis or With the permission of Kohen or if he is a guest With the permission of the distinguished people present let us bless [Him] (if there is a *minyán*, a quorum of ten adult men we add: our God) from Whose [food] we have eaten.

Others: Blessed is [He] (if there is a *minyán* we add: our God) from Whose [food] we have eaten and through Whose [great] goodness we have lived.

Leader: Blessed is [He] (if there is a *minyán* we add: our God) from Whose [food] we have eaten and through Whose [great] goodness we have lived.

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, God, Who feeds us, and the entire world with His goodness, with grace, with kindness, with abundance and with bountiful compassion. He gives bread to all mankind, for His kindness is forever. And in His great goodness He had never made us lack— nor may He ever make us lack— food, forever and ever, for He is God, Who feeds and provides livelihood for all, and His table is set for all, and He has prepared nourishment and food for all His creatures that He has created in His compassion and His great kindness, as it is stated: "You open Your hand and satisfy every living thing with its wants." Blessed are You, Adonai, Who feeds all.

נודה לך יהנה אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ
 חמדה טובה ורחבה ברית ותורה חיים ומזון. על
 שהוצאתנו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים. ועל
 בריתך שחתמת בבשרנו. ועל תורתך שלמדתנו. ועל
 חקי רצונך שהודעתנו. ועל חיים ומזון שאתה זן
 ומפרנס אותנו:

ועל הכל יהנה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים את
 שמך באמור ואכלת ושבעת. וברכת את יהנה
 אלהיך על-הארץ הטובה אשר נתן לך: ברוך
 אתה יהנה על הארץ ועל המזון:

רחם יהנה אלהינו עלינו ועל ישראל עמך. ועל
 ירושלים עירך. ועל הר ציון משכן כבודך. ועל
 היכלך. ועל מעונך. ועל דבירך. ועל הפית הגדול
 והקדוש שנקרא שמך עליו. אבינו רענו. זוננו. פרנסנו.
 בלבלנו. הרויחנו הרוח לנו מהרה מכל צרותינו. ונא
 אל תצריכנו יהנה אלהינו לידי מתנות פשר ודם. ולא
 לידי הלואתם. אלא לידך המלאה והרחבה. העשירה
 והפתוחה. יהי רצון שלא נבוש בעולם הזה. ולא נבלם
 לעולם הבא. ומלכות בית דוד משיחך תחזירנה
 למקומה במהרה בימינו:

We give thanks to You, Adonai, our God: for granting as a heritage to our forefathers a desirable, good spacious land, a covenant and Torah, life and food; for You took us out of the land of Egypt, and You redeemed us from the house of slaves; for Your Covenant that You sealed in our flesh; and for Your Torah that You taught us; and for the statutes of Your Will, which You made known to us; and for the life and food with which You feed and sustain us. (And) for all this, Adonai, our God, we give thanks to You, and bless Your Name, as it is stated: "You will eat and you will be satiated, and you shall bless Adonai, your God, upon the good land that He gave to you." Blessed are You, Adonai, for the land and for the food.

Have mercy, Adonai, our God, upon us and upon Israel, Your people, and upon Jerusalem, Your city, and upon Mount Zion, the dwelling place of Your glory, and Your Temple, and upon Your abode, and upon Your Sanctuary, and upon the great and holy House upon which Your name is called. Our Father, look after us, feed us, support us, sustain us, relieve us; quickly relieve us from all our troubles. Please, do not make us dependent, Adonai, our God, upon the gifts of human beings nor upon their loans, but only upon Your hand, which is full and generous, rich and open. May it be [Your] will that we not be shamed in This World nor humiliated in the World to Come, and the kingdom of the House of David, Your anointed one— may You return it to its [rightful] place speedily in our days.

כשבת אומרים: רצה והחליענו יהוה אלהינו במצותיך ובמצות
יום השביעי. השבת הגדול והקדוש הזה. פי יום גדול וקדוש
הוא מלפניך. נשבות בו וננוח בו ונתענג בו במצות חקי רצונך.
ואל תהי צרה ויגון ביום מנוחתנו. והראנו בנחמת ציון במהרה
בימנו. פי אתה הוא בעל הנחמות. והגם שאכלנו ושתינו חרבן
ביתך הגדול והקדוש לא שקחנו. אל תשכחנו לנצח ואל תזנחנו
לעד. פי אל מלך גדול וקדוש אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע
ויפקד ויזכר ויזכנו ויזכרון אבותינו. וזכרון ירושלים
עירך. וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון כל-עמך בית ישראל
לפניך לפליטה לטובה. לחן ולחסד ולרחמים. לחיים טובים
ולשלום ביום הזכרון הזה. ביום טוב מקרא קדש הזה.
לרחם בו עלינו ולהושיענו. זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה.
ויפקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ושועה
ורחמים. חוס וחננו וחמול ורחם עלינו והושיענו פי אליך
עינינו. פי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותבנה ירושלים עירך במהרה בימינו ברוך אתה יהוה
בונה ירושלים. אמן:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם לעד האל אבינו
מלכנו. אדירנו. בוראנו. גואלנו. קדושנו. קדוש
יעקב. רוענו רועה ישראל. המלך הטוב והמטיב לכל.
שפכל-יום ויום הוא הטוב לנו. הוא מטיב לנו. הוא
יטיב לנו. הוא גמלנו. הוא גומלנו. הוא יגמלנו. לעד

On Shabbat recite the following: Favor and strengthen us, Adonai, our God, in Your commandments, and in the commandment of the Seventh Day, this great and holy Shabbat, for it is a great and holy day before You. We shall refrain [from work] on it and we shall rest on it and we shall take pleasure in it in accordance with the command of the statutes of Your Will. Let there be no distress nor grief on the day of our rest, and show us the consolation of Zion speedily in our days, for You are Master of consolation. And even though we have eaten and we have drunk, the destruction of Your great and holy House we have not forgotten; [therefore,] do not forget us eternally and do not abandon us forever, for You are God, King great and holy.

Our God, God of our forefathers, may it rise and arrive, (and) reach, (and) appear, and find favor, (and) be heard, (and) be considered, and be remembered— our remembrance and the remembrance of our forefathers; the remembrance of Jerusalem, Your city, and the remembrance of the Messiah, descendant of David, Your servant, and the remembrance of Your entire nation, the House of Israel, before You— for deliverance, for good, for grace, kindness, and compassion, for good life and peace, on this day of Remembrance, on this Festival day of holy convocation,— to take pity on us on it (this day) and to save us. Remember us, Adonai, our God, on it for good, consider us on it for blessing, and deliver us on it for a good life. With pronouncement of deliverance and mercy, take pity and be gracious to us, have mercy and be compassionate with us, and save us for our eyes turn to You, for you are God, King, gracious and compassionate.

And may You rebuild Jerusalem, Your city, speedily in our days. Blessed are You, Adonai, Who rebuilds Jerusalem. (*Softly:*) *Amen.*

Blessed are You, Adonai, our God, King of the universe, (for eternity) God, our Father, our King, our Mighty One, our Creator, our Redeemer, our Holy One, the Holy One of Yaakov, our Shepherd, the Shepherd of Israel, King, Who is good and beneficent to all; for each and every day He has bestowed goodness upon us, He bestows goodness upon us, He will bestow goodness upon us; He has rewarded us, He rewards us, He will reward us, forever,

חן וחסד ורחמים ורינוח והצלה וכל-טוב: הרחמן הוא
 ישתבח על פסא כבודו: הרחמן הוא ישתבח בשמים
 ובארץ: הרחמן הוא ישתבח בנו לדור דורים: הרחמן
 הוא קרן לעמו ירים: הרחמן הוא יתפאר בנו לנצח
 נצחים: הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד ולא בבזוי, בהתר ולא
 באסור. בנחת ולא בצער: הרחמן הוא יתן שלום פינינו:
 הרחמן הוא ישלח ברכה רוחה והצלחה בכל-מעשה ידינו:
 הרחמן הוא יצליח את דרכינו: הרחמן הוא ישבור עול
 גלות מהרה מעל צוארנו: הרחמן הוא יוליכנו מהרה
 קוממיות לארצנו: הרחמן הוא ירפאנו רפואה שלמה.
 רפואת הנפש ורפואת הגוף: הרחמן הוא יפתח לנו את ידו
 הרחבה: הרחמן הוא יברך כל-אחד ואחד ממנו בשמו
 הגדול כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב מפל
 מפל כל. פן יברך אותנו יחד ברכה שלמה. וכן יהי רצון
 ונאמר אמן: הרחמן הוא יפרוש עלינו ספת שלומו:

כשכה הרחמן הוא ינחילנו עולם שכלו שבת ומנוחה לחיי
 העולמים:

הרחמן הוא יחדש עלינו את השנה הזאת לטובה ולברכה:

הרחמן הוא ישע תורתו ואהבתו בלבנו ותהיה יראתו
 על פנינו לבלתי נחטא. ויהיו כל-מעשינו
 לשם שמים:

grace, kindness, compassion, comfort, deliverance and all good. (Those present answer:) *Amen*.

The Merciful One—may He be praised upon His glorious throne. The Merciful One—may He be praised in the heavens and upon the earth. The Merciful one—may He be praised through us for all generations. The Merciful One—may He uplift a horn (i.e., power) for His people. The Merciful One—may He be glorified through us for all eternity. The Merciful One— may He provide livelihood for us with honor, not with shame, with that which is permitted, not with that which is prohibited, with comfort, not with pain. The Merciful One— may He grant peace among us. The Merciful One— may He send blessing, prosperity and success in all our undertakings. The Merciful One— may He bring success to our ways. The Merciful One— may He break the yoke of exile speedily from our necks. The Merciful One— may He lead us speedily, upright to our Land. The Merciful One— may He heal us a complete healing, a cure for the soul and a cure for the body. The Merciful One— may He open for us His generous hand. The Merciful One— may He bless each and every one of us with His great name, as were blessed our Patriarchs, Avraham, Yitshak and Yaakov, [each with his own distinctive blessing]. So may He bless us all together [with] a perfect blessing. So may it be [His] will, and let us say: *Amen*. The Merciful One— may He spread over us His protection of peace.

On Shabbat, add: The Merciful One— may He let us inherit a world that is all Shabbat and rest in the everlasting life.

The Merciful One— may He renew for us this year for good and for blessing. The Merciful One— may He implant His Torah and love for Him in our heart, and may the fear of Him be before us so that we not sin, and may all our actions be for the sake of Heaven.

ברכת האורח הרחמן הוא יברך את השלחן הזה שאכלנו עליו
 ויסדר בו כל מעדני עולם, ויהיה כשלחנו של אברהם אבינו כל
 רעב ממנו יאכל וכל צמא ממנו ישתה, ואל יחסר ממנו כל טוב
 לעד ולעולמי עולמים. אמן: הרחמן הוא יברך את בעל הבית
 הזה ובעל הסעודה הזאת, הוא ובניו ואשתו וכל אשר לו, בבנים
 שיחיו ובנכסים שירבו. ברה יהיה חילו ופעל ידיו תרצה. ויהיו
 נכסיו ונכסיו מצלחים וקרובים לעיר, ואל ידקק לפניו ולא
 לפניו שום דבר חטא והרהור עון. שש ושמח כל הימים, בעשר
 וכבוד, מעתה ועד עולם. לא יבוש בעולם הזה ולא יפלו לעולם
 הבא. אמן כן יהי רצון:

הרחמן הוא יחיינו ויזכנו ויקרבנו לימות המשיח
 ולבנין בית המקדש ולחיי העולם הבא.
 מגדול ישועות מלפניו, ועשה חסד למשיחו לדוד
 ולזרעו עד-עולם: בפירים רשו ורעבו ודורשי יהנה לא
 יחסרו כל-טוב: נער הייתי גם-זקנתי ולא-ראיתי צדיק
 נעזב, וזרעו מבקש-לחם: כל-היום חונן ומלנה. וזרעו
 לברכה: מה-שאכלנו יהיה לשבעה. ומה-ששתינו
 יהיה לרפואה. ומה-שהותרנו יהיה לברכה. כדכתיב
 ויתן לפניהם ויאכלו ויותרו כדבר יהנה: ברוכים אתם
 ליהנה. עושה שמים וארץ: ברוך הגבר אשר יבטח
 ביהנה. והיה יהנה מבטחו: יהנה עז לעמו יתן. יהנה
 יברך את עמו בשלום: עושה שלום במרומו הוא
 ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל-עמו ישראל ואמרו
 אמן:

A guest says: The Merciful One— may He bless this table upon which we ate, and may He set upon it all delicacies of the world. May it be like the table of our Patriarch Avraham; may all who are hungry eat from it and all who are thirsty drink from it. May it not lack all that is good forever and for all eternity; *Amen*. The Merciful One— may He bless the master of this house and the host of this meal— him, his children and his wife and all that is his— with children who shall live, and with possessions that shall increase. May Adonai bless his wealth and favor the labor of his hands. May his possessions and our possessions be successful and near the city. May there not meet up with him or with us any matter of transgression or sinful thought. [May he be] joyful and happy all the days, with wealth and with honor from now and until eternity. May he not be shamed in This World nor humiliated in the World to Come. *Amen*; so be [His] will.

The Merciful One— may He give us life, grant us merit, and bring us near the days of the Messiah and the rebuilding of the Temple and life in the World to come. He is a tower for the deliverance of His king and does kindness to His anointed one – to David and his seed, forever. Young lions become destitute and hungry, but those who seek Adonai do not lack all that was good. I was young and have become old, yet I never saw a righteous person abandoned, and his children seeking bread. All day he is gracious and lends and his children are a blessing. May what we ate satisfy and what we drank be for health, and what we left over be for a blessing, as is written: "And he placed [it] before them, and they ate and left over as Adonai had spoken." Blessed are you to Adonai Creator of heavens and earth. Blessed is the man who trusts in Adonai and Adonai shall be his assurance. May Adonai give strength to His people; May Adonai bless His people with peace. He Who makes peace in His high places— may He, in His compassion, make peace for us and for His entire nation, Israel; and say: *Amen*.

